

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרשת נצבים

אור

משפט השבוע. יד ביד כולנו כאחד

הסוד לזכות ביום הדין "כלכם"

דברים פרק כט (ט) אתם נצבים היום כלכם לפני יקוק אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל: (י) טפכם נשיכם וגרף אשר בקרב מחניף מחטב עציף עד שאב מימיד: (יא) לעברף בברית יקוק אלהיך ובאלתו אשר יקוק אלהיך פרת עמך היום:

איך שני חברים התעצמו את מי יתלו בגרדום:

מסופר מעשה בשני אנשים אשר היו ידידים טובים עוד מילדות והיו קשורים אחד לשני בלב ובנפש כל אחד היה מוכן להקריב בשביל השני את כל חייו והפסוק ואהבת לרעך כמוך היה מושג מוחשי אצליהם, והנה סמוך למקום מגוריהם שכנה מדינה שהיתה עויינת למדינה בה התגוררו ותמיד היתה נטושה ביניהם מלחמה, ומיודענו היהודי היה נוהג להביא סחורות מן המדינה הסמוכה בה היה המאבק בינה לבין מדינתו, והנה באחד הפעמים שהלך למדינה הזרה לרגל עסקיו גילו אנשי העיר שיהודי זה הוא מתושבי המדינה העויינת ומיד גילו את אוזן השלטונות על כך שהאיש חשוד בתור מרגל לטובת מדינתו, וכיון שהיה זה בשעת סכנה שעת מלחמה לכך נאסר האיש מיד והביאוהו לפני השופט והיות ועבירת ריגול היתה עבירה פלילית וחמורה ביותר לכך לא דרשו וחקרו הרבה אלא מיד חרצו את דינו לגזר דין מוות על עמוד התלייה, כל נסיונות היהודי להוכיח את צדקתו שהוא בא לכאן רק לרגל עסקיו וכי הוא חף מפשע לא הועילו כלל ואנשי השלטון קבעו את היום שלמחרת לביצוע גזר הדין, משראה היהודי שאפסו כל התקוות ואין סיכוי לשכנעם יותר ביקש במר נפשו מן השופט הגוי שלפחות יתן לו אורכה של שבוע ימים שיסיפק ללכת לביתו כדי להיפרד מבני ביתו ולומר להם את צוואתו האחרונה, ואולם גם לבקשה זו לא אבה השופט להסכים באומרו ומי יערוב לי שאכן באמת תשוב בתום המועד הנקוב ואולי כל בקשתך אינה אלא תחבולה כדי להתחמק מידי השלטונות, היהודי בשומעו זאת התפרץ בבכי ואמר לשופט הנה מוכן אני להוכיח שנאמנים דברי דידי נאמן יש לי ויש בנינו ידידות חזקה אשר לא תתואר במילים הוא ודאי יסכים לשבת כערבון עד אשר אשוב בסוף שבעת הימים, השופט לא האמין לדברי היהודי הייתכן שיהיה חבר כזה שמוכן לתת את חייו בתור ערבון עבור טובתו של השני, ואולם משהזמין לפניו את החבר השני ונוכח לדעת שאכן הלה מוכן למשכן את חייו עבור חברו הסכים השופט הנדהם לבקשה והחתים את החבר הנשאר לערבון על שטר בו נכתב שבאים לא יחזור המרגל בסוף השבוע יובל הוא במקומו, אל עמוד התלייה החבר חתם על ההתחייבות והלה נזדרז לנסוע להיפרד מבני ביתו. והנה חלפו ועברו להם שבעת הימים ואולם החבר הנאשם עדיין לא חזר השופטים הגויים שלחו להודיע לחבר שלקח ערבות תחתיו שאם לא יגיע הנאשם עד שעה בערב יאלצו להוביל אותו במקומו אל עמוד התלייה, ואכן החשש נתאמת הנאשם לא חזר בשעה המיועדת והשלטון הוציא כרוז לכל בני העיר להתאסף בכיכר העיר ולחזות בגזר הדין שהוטל על חברו של הנאשם, וכך הובל החבר אל עמוד התלייה לקול צהלתם של המוני הגויים שהתאספו מסביב כדי לצפות במחזה הנדיר, והנה כאשר ניגשו לביצוע גזר הדין עצרו הכל את נשימתם והאווירה היתה מחושמלת מרוב מתח התליין כיסה את פניו וניגש להדק את החבל סביב גרונו של הנאשם ופתאום אז, שמעו כל הקהל צרחות וצעקות איומות מרחוק הם הפנו מבטם אחורה ומה רואות עיניהם את המרגל הנאשם שרץ בכל כוחו וצועק בטירוף לעבר עמוד התלייה עצור עצור, התברר שמיועדנו הנאשם איתר קצת בדרכו והספיק להגיע בדיוק בשניות האחרונות, מיד החלה מהומה גדולה היהודי הנאשם קפץ מיד אל עמוד התלייה והודיע שהוא הנאשם וחברו כבר משוחרר ואולם למרבה הפלא קרה כאן דבר שלא יאומן, גם החבר השני לא רצה לרדת מעמוד התלייה בטענה שכיון שהוא בטוח שחברו חף מפשע אי"כ ליבו לא יכול לתת שיהרגוהו והריני מוכן להיתלות במקומו, ואילו חברו צועק לעומתו חלילה וחס עלי הוטל גזר הדין ואתה משוחרר לבינתך, התליין ההמום כמעט נפל לאחוריו מרוב שיגעון ויכוח כזה הוא עוד לא ראה מימיו זה מושך את החבל לצידו וזה מושך את החבל לצידו ידידות עמוקה כזו עד כדי למסור נפש למען השני הוא לא ראה מימיו, וגם הציבור הרחב שעמדו שם היו המומים למראה עיניהם ויכוח מסוג זה הם לא שמעו מימיהם וכיון שאף אחד לא ידע מה להכריע בנידון הקריבו את משפטם לפני המלך של אותה מדינה, המלך ששמע את טענות שני הצדדים גייך נדהם לא פחות מקודמיו כל אחד מוכן למות בשביל השני, כל אחד אוהב את השני יותר מגופו, המלך התרשם עמוקות מידידות נפלאה זו ודבר זה רק הגביר אצלו את העובדה שבאמת אנשים נפלאים כאלו הם בודאי חפים מפשע ורק עלילה טפילה העלילו עליהם, אי לזאת לקח המלך את הענין לידיים ופתח שוב את תיק האשמה וחקר ודרש לפרטים עד שהוברר לו שאכן כל העסק פה עלילת שוא ולא היה כאן כלל עבירה של ריגול, המלך ביטל מיד את גזר הדין ושיחררם לחופשי, ואולם קודם לכן ביקש מהם להמתין קימעה ברצונו לפנות אליהם בבקשה נירגשת מימי לא ראיתי אמר המלך בהתפעלות ידידות אמיתית וכנה כמו שלכם ומימי לא נפגשתי באנשים שיש להם לב זהב כמותכם אנא ממכם צרפו גם אותי לחבורת הידידות שלכם גם אני רוצה להיות החבר השלישי שלכם. ועל זה אומר **הכתוב ואהבת לרעך כמוך אני ה' (ויקרא יט יח) כשאתה אוהב באמת את חברך כמוך ממש כביכול גם אני ה' מצטרף לחברות שלכם. הראת לדעת כי רק על ידי אחזות מעשיו רצויים לפני השם יתברך עד שגם הוא מתחבר אליהם.**

שאלות:

א יש להקשות על כפל הדברים שהתחיל הפסוק אתם נצבים היום "כלכם" והכונה לכלול בזה את כלל ישראל, וא"כ מדוע ממשיך ומפרט ראשיכם שבטיכם וכו', ואם נצרך לפרט את כולם א"כ מיותר להתחיל ולומר "כלכם" בתחילת דבריו: **ב** ועוד קשה סיום הפסוק כל איש ישראל שהוא כפל הלשון כלכם וכל ישראל: **ג** ועוד מדוע פתח בלשון רבים אתם נצבים וכו' ומסיים בלשון יחיד כל איש ישראל?

אפילו גיבור אינו יכול לשבור אגודת קנים כשהן ביחד:

והנראה לבאר בהקדם דברי המדרש **תנחומא פרשת נצבים סימן ד** וז"ל ד"א אתם נצבים היום. מה היום פעמים מאפיל, פעמים מאיר, אף אתם אף על פי שאפילה לכם הקדוש ברוך הוא עתיד להאיר לכם אור עולם, שנאמר והיה לך ה' לאור עולם

בית: רה' שמאי 18 טל: 039096874 לשכה רה' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

tel: 972-3-9096784 • hom: 18 shamai st' fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

(ישעיה ס יט), **אימתי כשתהיו כולכם אגודה אחת**, וכו' בנוהג שבעולם אם נוטל אדם אגודה של קנים שמא יכול לשברם בבת אחת, ואילו נוטל אחת אחת אפי' תינוק יכול ומשברם, **וכן אתה מוצא שאין ישראל נגאלים עד שיהיו אגודה אחת עכ"ל. מדברי המדרש הזה למדנו שהסוד להינצל מכל גזרות רעות כמשל אגודת קנים כל זמן שהן אגודה אחת אפילו הגיבור הגדול אינו יכול לשוברם אך כשיש בניהם פירוד וכל קנה לעצמו אפילו תינוק יכול לשוברם.**

בדומה לכך נוסף לומר כאשר נתבונן כל בניין נעשה מחומרים רבים מלט וחול וחצץ וברזל וכו' אם מתחברים כל החומרים יחד אפשר לבנות מגדלים ואם כל החומרים נמצאים ואינם מחוברים אין אפשרות לבנות כלום ולא יהיה בר קיימא וכל רוח תפוז את הכל בנקל, כך שכל העוצמה של המגדלים נעשה מכוח החיבור, בדומה לכך כל העוצמה של עם ישראל באחדותן רק אז יכולים לעמוד איתן כנגד כל רוח שתבוא.

אתם נצבים היום זה ראש השנה והעצה לזכות בדין כולכם:

ובזה נבוא לביאור הפסוק שהנה מבואר בספרים בשם המדרש כי התורה מדברת אתם נצבים היום זה ראש השנה והסוד להיות ניצב לפני השם בזכות שתהיו כולכם מאחר ומידת הדין אינה פוגעת ברבים אלא בפרט כמבואר בזוהר שאותו יום היה ראש השנה ואיוב נפגע בגלל שהזכר לבדו האם ראית צדיק כזה וממילא התעורר עליו קטרוג, ולכן כותב ומבאר הזוהר שכאשר אלישע אמר לשונמית אם צריכה דבר מהמלך ביאר שמדובר בראש השנה שנקרא בימים אלה המלך המשפט והשיבה בתוך עמי וכו' השיבה לו שאינה מעוניינת להזכירה לבד אלא בתוך הכלל שלא יהיה עליה קטרוג, ולכן מזהיר הזוהר שכל אדם צריך להיות חלק מהכלל ולהתפלל על הכלל ובה זוכה בדין. וזאת כוונת התורה לרמוז שבלי הבדל ראשיכם זקניכם ושוטריכם כולם יהיו נצבים כולכם ביחד כאיש אחד בלב אחד. שוב מצאתי שכוונתי בזה לדברי המאור ושמש בפרשתנו. **הראת לדעת** כי האחדות היא התרופה לבטל כל גזירה רעה ולכן אמר להם משה ומפייסן אם תהיו נצבים כלכם כל איש ישראל כאיש אחד הרי לא תוכלו להיפגע ממידת הדין שזה כוח האחדות.

האחדות מגן ותרס מפני הפורענות:

עוד מבואר בחז"ל כדלקמן. **כתוב בהושע פרק ד (יז) חֲבוּר עֲצָבִים אֶפְרַיִם הַנְּחִילוּ: עוד כתוב בהושע פרק י פסוק ב חֶלֶק לָבָם עֵתָהּ יִאֲשְׁמוּ. ודרשו חז"ל במסכת כלה רבתי פרק ה הלכה א שאני שנאת חנם דחמיר טפי מעבודה זרה, ומנלן, דכתיב חבור עצבים אפרים הנח לו, בזמן שהם מתחברין, ואפילו לעצביהם, הנח להם, חלק לבם עתה יאשמו. **וכן במסכת דרך ארץ פרק ז הלכה לז** וכן היה ר' אלעזר הקפר אומר, אהבו את השלום, ושנאו את המחלוקת, גדול השלום, שאפילו בשעה שישראל עובדין עבודה זרה ויש שלום ביניהם, אומר הקדוש ברוך הוא אין רצוני ליגע בהן, שנאמר חבור עצבים אפרים הנח לו, אבל בדבר מחלוקת מהו אומר, חלק לבם עתה יאשמו, הא, גדול השלום, ושנאה המחלוקת. כיצד, עיר שיש בה מחלוקת, סופה ליחרב, ואמרו חכמים מחלוקת בעיר, שפיכות דמים. בית הכנסת שיש בה מחלוקת, סופה ליחרב. בית שיש בו מחלוקת, סופו ליחרב. **וכן בספרי במדבר פרשת נשא פיסקא מב** ר' אלעזר בנו של ר' אלעזר הקפר אומר גדול השלום שאפילו ישראל עובדין עבודה זרה ושלום ביניהם כביכול אמר המקום אין השטן נוגע בהם שנאמר חבור עצבים אפרים הנח לו (הושע ד יז) אבל משנחלקו מה נאמר בהם חלק לבם עתה יאשמו (הושע יי ב).**

מקור נוסף מדור הפלגה:

כתוב בבראשית פרק יא (ו) ויִאמְרֵךְ יִקְוֶךָ הֵן עִם אֶחָד וְשִׁפְחָה אֶחָת לְכֶלֶם וְזֶה הַחֶלֶם לְעִשׂוֹת וְעֵתָהּ לֹא יִבְצָר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לְעִשׂוֹת: **ולענ"ד** יש להוסיף וללמוד יסוד הנ"ל מדבריו של הקב"ה עצמו שהאחדות מגינה ומצילה את האדם מכל צרה ומשיג כל חפצי ליבו. הנה בפרשה מסופר על **דור המבול** ועל דור הפלגה, אולם הם שני הפכים לגמרי, דור המבול החטא היה שחיתות וחמס כל אחד אוהב את עצמו וטיפח את האנוכיות שבו וכל אשר יחפוץ יעשה מבלי להתחשב בזולת כלל וזהו הרס לעולם עד שאין כדאי להשאיר קיום בעולם במצב זה ולכן הקב"ה חריר כל העולם דע"י פירוד אין שום קיום לעולם. **מאינדך דור הפלגה** הבא אחרי דור המבול למדו היטב עוון דור הקודם ואדרבה החליטו על אחדות עד שכל הבני אדם שפה אחת ודברים אחדים, ויש לשאול כיצד לא נענשו דור הפלגה על עוונם אשר רצו לבנות מגדל ולהילחם ח"ו עם הקב"ה וכפרו ועבדו ע"י ודברים נוראים אשר מבואר במדרשים על דור הפלגה ובכל זאת לא נענשו הכיצד? **אולם התשובה לכך** כמאמר הקב"ה בראשית (פרשת נח) פרק יא פסוק (ו) ויִאמְרֵךְ יִקְוֶךָ הֵן עִם אֶחָד וְשִׁפְחָה אֶחָת לְכֶלֶם וְזֶה הַחֶלֶם לְעִשׂוֹת וְעֵתָהּ לֹא יִבְצָר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לְעִשׂוֹת: **וקשה מאד להבין** וכי ח"ו יגיעו גם למטרתם להילחם בקב"ה הרי אין הדבר שייך? **אלא כוונת הקב"ה** לומר שכאשר הם מאוחדים אי אפשר להענישם ויכולים לעשות כל אשר ירצו באין מפריע שאין מידת פורענות פוגעת באחדות. **ולכן** לא היה שייך שהקב"ה יענישם על מעשיהם הרעים, לכן הדרך היחידה שנותרת לעשות פירוד ועל ידי זה הכל יתמוטט וזהו כל עונשם ולכן אמר נרדה ונבלה שפתם רק על ידי הפרד ומשול שייך להענישם, ומכאן נלקחה הסיסמה הפרד ומשול כי הקב"ה גילה סוד השליטה על רבים בדרך זו שיעשה הפרד ומשול, ואכן בהיסטוריה העולמית רבים הם המלכים שאימצו סיסמה זו לאבן יסוד להחזקת מלכותן שלא לתת להתלכד כי כאשר יהיה אחדות אין אפשרות להשתלט על ציבור, וכאשר עיננו רואות בימנו אשר חלים מהפכות בעולם ומורדים ברודנים ושליטים ברגע על ידי שמתלכדים הכלל נגד הפילו ממשלות רודנים ושליטים שלא היה אפשר להניד עפעף בלעדיהם ופתאום מוצאים עצמן אחרי סורג ובריה ללמדנו מהו כח האחדות.

אין הברכה שורה אלא באחדות ישראל:

כתוב במדבר פרק ו (כג) דַּבֵּר אֶל־אֶהָרֹן וְאֶל־בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִבְרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמֹר לָהֶם: (כד) יְבָרְכֶךָ יְקוֹק וְיִשְׁמְרֶךָ: (כה) יֵאָר יְקוֹקא פְּנֵי אֱלֹהֵי וַיְחַנְד: (כו) יִשָּׂא יְקוֹקא פְּנֵי אֱלֹהֵי וַיִּשֶׂם לָךְ שְׁלוֹם: א ויש לשאול מדוע התחיל בלשון רבים כה תברכו את בני ישראל, אך המשיך בלשון יחיד יברכך וישמרך וכו' **ב** גם ברכת הכהן אומר לברך את עמי ישראל באהבה בלשון רבים ואם כן למה מברך בלשון יחיד יברכך, בפרט שאין ברכת כהנים אלא בציבור? אלא התורה מלמדת אותנו שבכדי שהברכה תחול על כל אחד ואחד מבני ישראל יכול להיות רק על ידי שתהיה אהבה אחדות בעם ישראל להיות כאיש אחד בלב אחד ויהיה שייך לומר לכלל ישראל בלשון יחיד יברכך וישמרך וכו', וזהו שתיקנו נוסח הברכה לברך את עמי ישראל שהן מצד אחד

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם

הרבנות הראשית לישראל

עיר התורה שקרובה אליך

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

רבים אבל דוקא באהבה שיהיו באהבה כאיש אחד, ולכן ממשך את ברכתו בלשון יחיד כי תנאי לחלות הברכה על ישראל. והן הם דברי הספרי במדבר פרשת נשא פיסקא מב ד"ה וישם לך ר' שמעון בן חלפתא אומר גדול השלום שאין כלי מקבל ברכה אלא שלום שנאמר ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום (תהלים כ"ט י"א) ר' אלעזר הקפר אומר גדול השלום שאין חותם כל הברכות אלא שלום שנאמר יברך ה' וישמרך יאר ה' פניו אליך ויחונך ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום.

כל חלק מהאחדות מציל מנזק וצרה:

והנה עלול האדם לומר אמנם האחדות היא סגולה גדולה לאין ערוך אך מי הוא זה ואיזהו שיוכל לאחד את כלל ישראל כאיש אחד, וכיון שכך אין עצה זו מועילה, הנה חז"ל מגלים לנו שכל אחדות אפילו בן אדם לחברו מועילה להצילו מנזק, שהרי אמרו חז"ל במסכת ברכות דף מג ע"ב, ובמסכת פסחים דף קיב ע"ב, ומסכת חולין דף צא ע"א אל יהלך אדם יחידי בלילה היות שאם הולך לבד בלילה יש סכנה מפני המזיקים ואילו אם הולך עם חבריו ניצול, ויש סגולה שיקבלו עליהם לאהוב אחד את השני ובה ניצלו מנזק. והיכן למדו חז"ל יסוד זה מיעקב שכתוב בו ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עימו אפילו גיבור כיעקב שעליו נאמר ויגל את האבן מעל פי הבאר כאדם הנוקף אצבעו מה שהיו צריכים רבים להתאסף בכדי לגולל את אותו אבן, ולמרות זאת כאשר הלך לבדו ויאבק איש עימו פגע בו המזיק, ולעומת זה אם ילכו יחד שני חלשים אשר כוחם כקליפת השום לגבי יעקב בהיות שהן שנים ביחד לא ינזקו, ללמדנו שאפילו שנים מתחברים מועיל להגן מנזק וככל שמתרחב האחדות כן יגדל הכוח וההגנה, וכמאמר הכתוב איכה אחד יניס אלף ושניים יניסו רבבה, הרי שכוח של אחד להניס אלף ואם כן שניים צריך להיות אלפיים, אולם הכתוב אומר ששנים יניסו עשרת אלפים, ללמדנו שכל חלק וחלק מהאחדות משפיע ומועיל ומגן מכל גזירה רעה.

הסיבה למפלתו של נפוליון:

הדבר קרה בשנת תקע"ב נפוליון הגדול שהכניע לפניו את כל מדינות אירופה נמצא כעת ברוסיה שם ידע כי יוכרע גורלו, באחד מימי החורף הקשים של השנה ההיא עברו גייסותיו של נפוליון דרך העיירה וולוז'ין, לעת ערב הגיע המטה הכללי ובראשו הקיסר בכבודו ובעצמו, הוחלט להחנות את הצבא לכמה ימים בעיירה וולוז'ין כיון שהחיילים עמדו ממש על סף התמוטטות, רוב בתיה של העיירה עמדו עזובים מיושביהם סגורים ומסגורים והרחובות חשוכים רק האוכלוסיה היהודית מדלת העם נשארו בעיירה ובתוכם רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל שלא רצה לעזוב את עדתו כצאן ללא רועה, שלישי של נפוליון שחיפש בתים לשכן בהם את חייליו העייפים הבחין בקרן אור קלושה מכיוון בית המדרש ולשם שם פעמיו, בהכנסו מצא את המקום ריק וקודר ורק בפינה הבחין באיש אחד קטן קומה רכון על ספר גדול גמרא כשנר דולק ומטפטף בידו היה זה רבי חיים, משהבחין רבי חיים בעומד לפניו במדיו הססגוניים קפץ ממקומו ונבהל לשמע השפה הצרפתית הבלתי מובנת לו, המבין אתה גרמנית שאל הגנרל, אינני בקי ביותר גם בגרמנית אך אשתדל לענות בשפה זו השיב רבי חיים, אז אמור נא לי איפה מקום מגוריו של הרבי שלכם ששמו חיים סיפרו לנו הרבה דברים נפלאים על אותו רב, שתק הגאון רבי חיים ולא השיב, הקיסר עצמו דורש להכירו אישית דרש הגנרל, חיים עומד לפניכם היתה תשובתו של הגאון אולם אינני עושה נפלאות אני יהודי פשוט היושב בלילה ולומד גמרא, הגנרל שוחח עוד מספר דקות עם הרבי ואחר כך נפרד ממנו ברגשי ידידות רבה, כעבור שעה קלה נמצא רבי חיים באהל הענק של הקיסר נפוליון הגדול שוחח עם רבי חיים בלבביות ובאדיבות ובסוף דבריו פנה אליו בשאלה, רואה אני רבי כי אינך מכשף ועושה נפלאות אולם איש פיקח אתה ובעל ראייה מקיפה, אמור נא לי איך רואה אתה את התוצאות של מסע המלחמה שלי ברוסיה יכול אתה לדבר ללא חשש. הוד מעלתו השיב רבי חיים אענה בדרך רבותינו ע"י סיפור, פעם נסע לדרך נסיך גדול במרכבה הזורה שהיתה רתומה לארבעה סוסים אבירים פתאום מעד אחד הסוסים ובנפלו משך אחריו גם את יתר הסוסים והמרכבה על נוסעיה התהפכה לתוך ביצה כל מאמציו של הרכב והמשרתים המלווים את הנסיך ושל הנסיך עצמו לחלץ את המרכבה מן הביצה עלו בתוהו הם נשארו תקועים. עבר במקום איכר עני ולעגלתו רתומים היו שלשה סוסים כחושים כשהגיעו לאותו מקום נבהלו ונכשלו ונפלו אף הם לתוך הביצה, אולם האיכר הצליף בשוטו פעם אחת והסוסים אזרו את שארית כוחם והוציאו את העגלה מן הביצה, קרא הנסיך ברוגזה איך יתכן הדבר מה שעשו הסוסים הכחושים הללו לא הצליחו לעשות סוסי האבירים, התרגש האיכר ושאל מאין לקח הוד מעלתו את הסוסים הפיפים הללו החל הנסיך מונה את שמות הסוסים לפי הגזע ומקום המוצא, האחד מפרס השאח בעצמו רכב עליו, השני מגזע ערבי בעל דם טהור, השלישי בא מאורות הקיסר בפטרבורג, והרביעי מגזע הונגרי אציל וכל אחד עלה הון תועפות, זהו קרא האיכר זה האסון כל סוס הוא מיוחס בפני עצמו אינם שייכים אחד לשני כשהאחד מושך לפטרבורג מושך השני לפרס והשלישי להונגריה, לגבי הסוסים שלי כולם משפחה אחת אם ושני בניה והאחד חרד לשני אני רק מניף את השוט והם כבר מושכים בכוחות משותפים, אף אחד מהסוסים שלך לא חש את מצוקתו של חברו. הצבא שלך הוד מעלתך הוא גדול מדי ומורכב מכוחות שונים ומגוונים יותר מדי גיבורים נסיכים ומלכים בצבא הזה, אמנם רוסיה היא מדינה כחושה ועניה אבל עם אחד בתוכה תחת מושל אחד, ולכן מטיל אני ספק ביכולתך לנצח אותה, וכידוע בדיוק כפי שחזה בעיני רוחו אותו גאון ישראל ניגף נפוליון הקיסר וצבאו המפואר התפזר לכל עבר בזמן שנס מנוסת חרב מפני החיילים של אמא רוסיה זו כוחה של אחדות.

מוסר השכל:

עלה בידנו כי סוד ההגנה מפני הפורענות וביטול כל הגזרות הרעות הוא האחדות, ובה מובנת היטב עצת התורה שבכדי להיות נצבים ביום הדין ולזכות ביום הדין צריך שכלל ישראל בכל מעמד שהוא נמצא להיות חלק מהכלל ולהיות כלכם כל איש ישראל כאיש אחד בלב אחד ובה מובטח להינצל מכל רע ונגזר עליו רק טוב, ולמרות שאין לאל ידו של האדם להשכין שלום בין כלל ישראל יעשה כל אשר לאל ידו לעשות לפחות בסביבתו או אנשי קהילתו ולפחות בני ביתו, ובפרט בתקופת הבחירות אשר בהן לצערנו כל אחד בשביל להשיג את מבוקשו הכסא והשלטון הנכסף פותח את פיו ללא שום רסן ומחסום ומשתלח ומכפיש את אחרים בכדי לזכות לאהדה, אך לאחר הבחירות כבר יש עובדה ואין מקום להשאיר את השנאה היוקדת בתקופת הבחירות מאחר וכולנו נשמה אחת ואחים אנחנו וחובה להתעלות מעל הכל ולעשות כל אשר מה שכל אחד יכול לעשות בכדי

בית: רה' שמאי 18 טל: 039096874 לשכה רה' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

tel: 972-3-9096784 • hom: 18 shamai st' fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

להרבנות אהבת ישראל, כי אחדות יש בכוחה להגן ולהציל מכל גזירה רעה כי אין כלי מחזיק את הברכה אלא השלום כנאמר
ה' יברך את עמו בשלום.

מקורות:

- זוהר כרך ב (שמות) פרשת בא דף לג עמוד ב** מיד מה כתיב השמת לבך על עבדי איוב כי אין כמוהו בארץ וגו', כיון דאשתמודע איהו בלחודוי מיד אתקוף ביה מקטרגא, ועל דא תנינן דלא אצטריך ליה לבר נש לאתפרשא מכללא דסגיאיין בגין דלא יתרשים איהו בלחודוי ולא יקטרגון עליה לעילא דכתיב בשונמית (מלכים ב ד) ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת, לא בעינא לאפקא גרמי מכללא דסגיאיין בתוך עמי יתיבנא עד יומא דא ובתוך עמי בכללא חדא אשתמודע לעילא. **ובזוהר חדש כרך א (תורה) פרשת בראשית דף לד עמוד ב** [ויהי היום ויבואו בני האלקים כו' (איוב א)] א"ר שמעון בן לקיש הוא שטן הוא יצר הרע הוא מלאך המות. א"ר יהודה אותו היום של ראש השנה היה. **ובזוהר כרך א (בראשית) פרשת ויצא דף קס עמוד א** ותא חזי שונמית כד אמר לה אלישע (מלכים ב' ד') היש לדבר לך אל המלך או אל שר הצבא, היש לדבר לך אל המלך ההוא יומא יום טוב דראש השנה הוה וההוא יומא דמלכותא דרקינא שלטא למידן עלמא וקודשא בריך הוא אקרי מלך המשפט בההוא זמנא, ובגין כך אמר לה היש לדבר לך אל המלך, מה כתיב ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת, מאי קאמרה לא בעינא למהוי רשימאה לעילא אלא לאעלאה רישאי בין סגיאיין ולא לאפקא מכללא דלהון וכך בעי ליה לבר נש לאתכללא בכללא דסגיאיין ולא לאתייחדא בלחודוי בגין דלא ישגחון עליה לאדכרא חובוי כדקאמרן.
- מצאתי את שאהבה נפשי שכוונתי בזה לדברי ר' קלונימוס קלמן הלוי עפשטיין נפטר בשנת תקפ"ג בספרו מאור ושמש ולכן אעתיק את דבריו כדלקמן. כתב המאור ושמש דברים פרשת נצבים** אַתְּם נְצִיבִים הַיּוֹם כְּלֶכֶם פְּלִגֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם רְאִשִׁיכֶם שְׁבִטֵיכֶם זְקֵנֵיכֶם וְשִׁטְרֵיכֶם כָּל אִישׁ וְשִׁטְרֵיכֶם וְגו' וְגֵרָף אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחְנֵיךָ וְגו' לְעִבְרָךְ בְּבְרִית וְגו'. ראוי להתבונן על אמרו תחילה 'נצבים היום כולכם', ואחר כך אמר 'ראשיכם' וגו' שהוא מיותר, שהוא נכלל במילת 'כולכם'. גם אמרו 'כל איש ישראל' מיותר. גם, מדוע התחיל בלשון רבים, וסיים בלשון יחיד. **והנראה** לומר בזה, כי הנה ידוע, אשר עיקר גדול מעיקרי ושרשי העבודה ופתיח התשובה הוא, להתאחד כאחד ולהתקשר בעבותות אהבת חברים, ולהביט בחבירו מעלותיו ועבודת בוראו, ולא יתבונן בעוותתו; ועל ידי זה נִכְסֵף ומתאוה להתדמות אליו במעשים הטובים, וישוב אל ה' בכל לבבו. גם, על ידי מדה זו אשר אין אדם שֵׁם על לב קוצר יד חבירו במצות ובמעשים הטובים לשנוא אותם עבורם, ולא ידרוש רק טובתם ויתרון עבודתם עליו על ידי זה אין כח להמסטיין לקטרג עליהם, כמאמר הכתוב (הושע ד יז) חֲבוּר עֲצָבִים אֶפְרַיִם הֵנַח לוּ. ועל ידי כן השם יתברך מתנהג גם כן עם ישראל ברחמיו, ומעביר על פשעים ומתעורר על ידי זה מידת (מיכה ז יח) וְעִבְרָךְ עַל פְּשָׁע. וזהו אמרו אתם נצבים היום ביאורו, שיש לכם התיצבות ותקומה לפני ה', מפני אשר ראשיכם שבטיכם זקניכם וגו' כל איש ישראל פירוש, שכולם הם כאיש אחד בלב אחד לאהבה ואחוה וריעות. **עוד כתב בהמשך דבריו במאור ושמש דברים פרשת נצבים** או יאמר אַתְּם נְצִיבִים הַיּוֹם כְּלֶכֶם וְגו' רְאִשִׁיכֶם שְׁבִטֵיכֶם וְגו' כָּל אִישׁ וְשִׁטְרֵיכֶם וְגו' לְעִבְרָךְ בְּבְרִית ה' אֱלֹהֵיךָ וְגו' לְמַעַן הַקִּים וְגו' וְלֹא אֶתְּקֶם לְבַדְּכֶם וְגו' כִּי אֵת אֲשֶׁר יִשְׁנֶנּוּ פֶה וְגו'. הנה כבר דקדקתי, מדוע פתח בלשון רבים 'אתם נצבים וגו' ראשיכם טפכם', וסיים בלשון יחיד 'כל איש ישראל לעברכם' וגו'. גם ראוי להבין מהו 'לעברך בברית', ופירוש רש"י ידוע, כנ"ל. ודברי תורה כפטיש יפוצץ סלע. גם יש להבין בפירוש רש"י על פי מדרש אגדה למה נסמכה פרשת 'אתם נצבים' לפרשת קללות, לפי ששמעו ישראל מאה קללות חסר שתיים, חוץ ממ"ט שבתורת כהנים הוריקו פניהם וכו' התחיל משה לפייסם 'אתם נצבים היום' הרבה הכעסתם למקום ולא עשה אתכם כליה, והרי אתם קיימים; ועדיין בלתי מובן הפיוס הזה, כי שמא קודם שהתרו בהם בכל האלות האלה עדיין לא היו ראויין לעונש, מה שאין כן אחרי שומעם הקללות ואף על פי כן לא ישימו לבם להם אין זה מעֵלָה אֶרְכָּה מה שלא נענשו קודם לכן. **וְיִרְאָה לומר**, שמשם רבינו ע"ה נתן להם עצה איך ינצלו לבל יחול עליהם האלות האלה; כי באמת באם ח"ו היו חלין מיד כשאין ישראל עושים רצונו של מקום ברוך הוא היה קשה מאד להתקיים מפניהם. על כן ניחם אותם משה רבינו ע"ה, ומצא להם רְפָאוֹת תְּעֵלָה וּמְזוֹר וְתִרְוָפָה לְמַחְסָה וּלְמַסְתוֹר בפני הקללות האלה; והוא כי עיקר התריס בפני הפורענות הוא האהבה והאחדות, וכאשר יש בישראל אהבה ואחדות וריעות בין זה לזה אין מקום לשום פורעניות לחול עליהם, כמאמר הכתוב (הושע ד יז) חֲבוּר עֲצָבִים אֶפְרַיִם הֵנַח לוּ, שביאורו שאפילו באם הם ח"ו עובדי עבודה זרה, ויש ביניהם התחברות בלי פירוד לבבות הם שוקטים ונחים באין שטן ופגע רע, ומתרחקים על ידי זה כל הקללות והיסורין. **וזהו אמרו** אתם נצבים היום כולכם רצה לומר, אף על פי כן ששמעתם כל האלות הברית הכתובות למעלה אף על פי כן תהיו נצבים ותהיה לכם תקומה על ידי שראשיכם ושופטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל, שיהיו כולם בלב אחד ובאהבה הראשים והזקנים וכל ישראל כאיש אחד. וזהו כל פירוש, כולם יהיו איש ישראל היינו כאיש אחד. וזהו אמרו לעברך בברית ה' אלהיך ובאלתו שעל ידי ההתחברות תוכל לעבור בין כל האלות, ולא יגיעו עדיך כלל, ולא יזיקו לך. למען הקים אותך היום לו לעם פירוש, שעל ידי כן תהיה לך תקומה שתנצל מכל מיני פורעניות. ואחר כך אמר ולא אתכם לבדכם אנכי כורת את הברית וגו' פירוש, שלא לדורו של משה לבד שהיו גדולי הערך הובטח דבר זה להנצל מכל רע על ידי ההתחברות כי את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה שאפילו כל דורות הבאים הובטח להם דבר זה, לעבור בכל אלות הברית, ושלא ירעו להם על ידי האחדות וההתחברות שיהיה ביניהם, וקל להבין עכ"ל.

החותם בברכת שבת שלום ומבורך.
הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד

